

13. september 2016

Fjármál hins opinbera 2015 – endurskoðun

General government finances 2015 – revision

Samantekt

Tekjuafkoma hins opinbera var neikvæð um 18,5 milljarða króna árið 2015 eða sem nemur 0,8% af landsframleiðslu. Til samanburðar var tekjuafkoman neikvæð um 1,2 milljarða króna árið 2014 eða 0,1% af landsframleiðslu. Tekjur hins opinbera námu 931,0 milljörðum króna og jukust um 2,6% milli ára. Sem hlutfall af landsframleiðslu mældust þær 42,1%. Útgjöld hins opinbera voru 949,5 milljarðar króna og jukust um 4,5% en hlutfall þeirra af landsframleiðslu var 42,9%.

Heildarútgjöld til heilbrigðismála voru 190,6 milljarðar króna 2015 eða 8,6% af landsframleiðslu. Þar af var hlutur hins opinbera 155,3 milljarðar króna en hlutur einkaaðila 35,3 milljarðar eða 18,5%. Á mann námu heilbrigðisútgjöld hins opinbera 469 þúsundum króna. Frá árinu 2008 hafa þau dregist saman um 10,1% á mann á verðlagi 2015.

Til fræðslumála var ráðstafað 168,1 milljörðum króna 2015 eða 7,6% af landsframleiðslu. Þar af var fjármögnun hins opinbera 152,2 milljarðar króna og hlutur heimilanna 15,9 milljarðar króna eða 9,5%. Á mann námu fræðsluútgjöld hins opinbera 460 þúsund krónum og hafa þau minnkað um 11,5% að raunvirði frá árinu 2008.

Hrein peningaleg eign hins opinbera var neikvæð um 1.064,8 milljarða króna árið 2015 eða 48,1% af vergri landsframleiðslu og er það 62,3 milljörðum verri staða en 2014. Peningalegar eignir voru 1.141,3 milljarðar og heildarskuldir 2.206,1 milljarður króna í árslok 2015.

Fjármál hins opinbera eru í brennidepli í þessu riti

Í þessu riti verður fyrst og fremst lögð áhersla á hið opinbera en samsvarandi upplýsingar um undirgeira þess má sjá á vefsíðu Hagstofunnar. Verður vikið að afkomuþróun hins opinbera, en einnig verður gerð grein fyrir þróun tekna og gjalda frá mismunandi sjónarhornum. Þá verður í stuttu máli fjallað um heilbrigðis-, velferðar- og menntamál og þeim gerð skil í talnaefni og myndum.

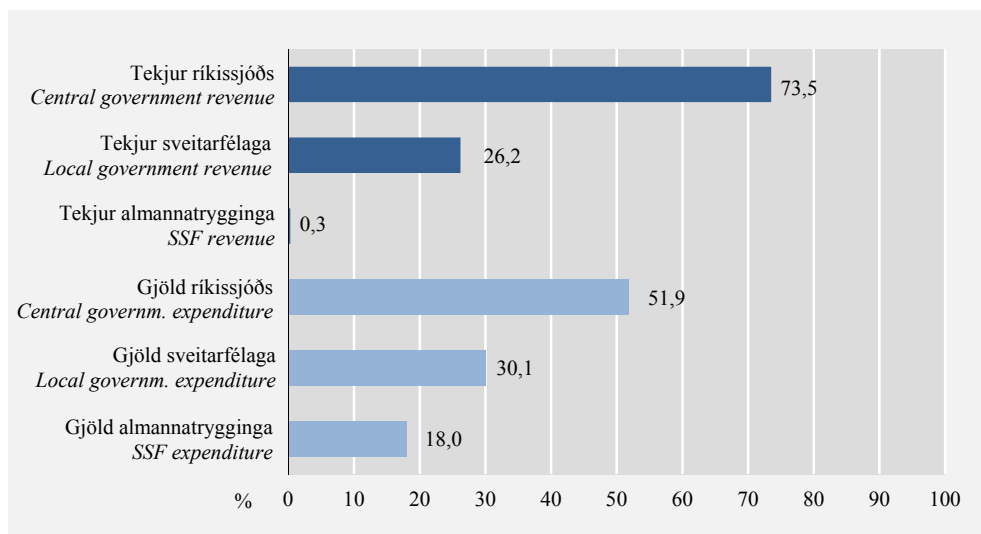
Umfang hins opinbera

Hið opinbera takmarkast við A-hluta ríkissjóðs, A-hluta sveitarfélaga og almannatryggingar

Hefðbundin skilgreining á hinu opinbera samkvæmt þjóðhagsreikningum afmarkast við starfsemi sem fjármögnuð er með álagningu skatta en ekki með tekjum af sölu á vörum og þjónustu á almennum markaði. Hér er því um tiltölulega þrönga skilgreiningu að ræða sem takmarkast við A-hluta ríkissjóðs, A-hluta sveitarfélaga og almannatryggingar. Í þessu felst að atvinnustarfsemi á vegum hins opinbera, sem fjármögnuð er að mestu með sölu á vöru og þjónustu, er ekki talin til hins opinbera samkvæmt hefðbundinni skilgreiningu, heldur til fyrirtækjageira hagkerfisins.

Mynd 1. Innbyrðis skipting á umfangi undirgeira hins opinbera 2015

Figure 1. Relative size of governments in terms of revenue and expenditure 2015

Árið 2015 runnu 73,5% tekna hins opinbera til ríkissjóðs og 26,2% til sveitarfélaga. Af tekjum ríkissjóðs runnu 30,1% áfram til almannatrygginga og sveitarfélaga sem fjárframlög eða 176,2 milljarðar króna til almannatrygginga og 29,5 milljarðar króna til sveitarfélaga. Hluttur almannatrygginga í útgjöldum hins opinbera eru 18,0% eða 171,1 milljarður króna, sveitarfélaga 30,1% eða 285,8 milljarðar króna, og ríkissjóðs 51,9% eða 492,6 milljarðar króna.

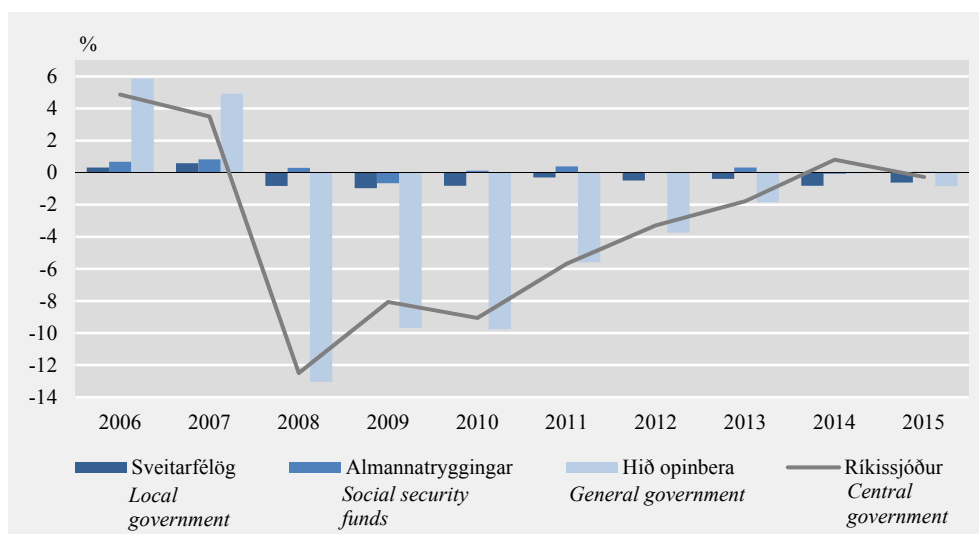
Afkoma hins opinbera

Tekjuhalli hins opinbera nam 0,8% af landsframleiðslu 2015

Tekjuafkoma hins opinbera var neikvæð um 18,5 milljarða króna árið 2015 eða sem nemur 0,8% af landsframleiðslu. Til samanburðar var tekjuafkoman neikvæð um 1,2 milljarða króna árið 2014 eða 0,1% af landsframleiðslu. Lakari afkoma 2015 skýrist af aukningu í gjöldum. Þar vegur þyngst að launakostnaður jókst um 31,5 milljarða króna milli ára eða 11,4%. Á sama tíma var aukning í heildartekjum aðeins 2,6%. Skatttekjur jukust um 31,5 milljarða eða 4,5%, en aðrar tekjur drógust saman um 13,9 milljarða eða 10,7%.

Mynd 2. Tekjuafkoma hins opinbera sem hlutfall af landsframleiðslu

Figure 2. The general government financial balance as per cent of GDP

Tekjuafkoma ríkissjóðs var neikvæð um 5,9 milljarða króna

Vegna umfangs ríkissjóðs ræður tekjuafkoma hans miklu um þróun afkomu hins opinbera í heild. Afkoma ríkissjóðs var neikvæð um 5,9 milljarða króna árið 2015 eða 0,3% af landsframleiðslu. Afkoma ríkissjóðs er lakari en árið 2014, en þá var afkoman jákvæð um 16,3 milljarða króna og hafði ekki verið betri síðan árið 2007.

Tekjuhalli sveitarfélaga var 13,7 milljarðar króna

Tekjuhalli sveitarfélaga var 13,7 milljarðar króna eða 0,6% af landsframleiðslu og 5,0% af tekjum þeirra. Til samanburðar var tekjuhalli sveitarfélaga 16,1 milljarður árið 2014, en fara þarf aftur til ársins 2007 til að fá jákvæða tekjuafkomu.

Tafla 1. Fjármál hins opinbera 2009–2015

Table 1. General government finances 2009–2015

Milljarðar króna / Billion ISK	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Tekjur hins opinbera / General gov. Revenue	617,1	641,1	682,3	740,8	795,7	907,0	931,0
Útgjöld hins opinbera / Gen. gov. expenditure	771,3	799,3	777,3	807,2	830,5	908,2	949,5
Tekjuafkoma hins opinbera / Gen. gov. NLB	-154,2	-158,2	-95,0	-66,5	-34,8	-1,2	-18,5
Hlutfall af VLF / Per cent of GDP							
Tekjur hins opinbera / Gen. gov. revenue	38,7	39,6	40,1	41,7	42,1	45,2	42,1
Útgjöld hins opinbera / Gen. gov. expenditure	48,4	49,3	45,7	45,4	43,9	45,3	42,9
Tekjuafkoma hins opinbera / Gen. gov. NLB	-9,7	-9,8	-5,6	-3,7	-1,8	-0,1	-0,8
Tekjuafkoma ríkissjóðs / Central gov. NLB	-8,1	-9,1	-5,7	-3,3	-1,8	0,8	-0,3
Tekjuafkoma sveitarfélaga / Local gov. NLB	-1,0	-0,8	-0,3	-0,5	-0,4	-0,8	-0,6
Tekjuafkoma almennatrygg. / SSF NLB	-0,7	0,1	0,4	0,0	0,3	-0,1	0,1

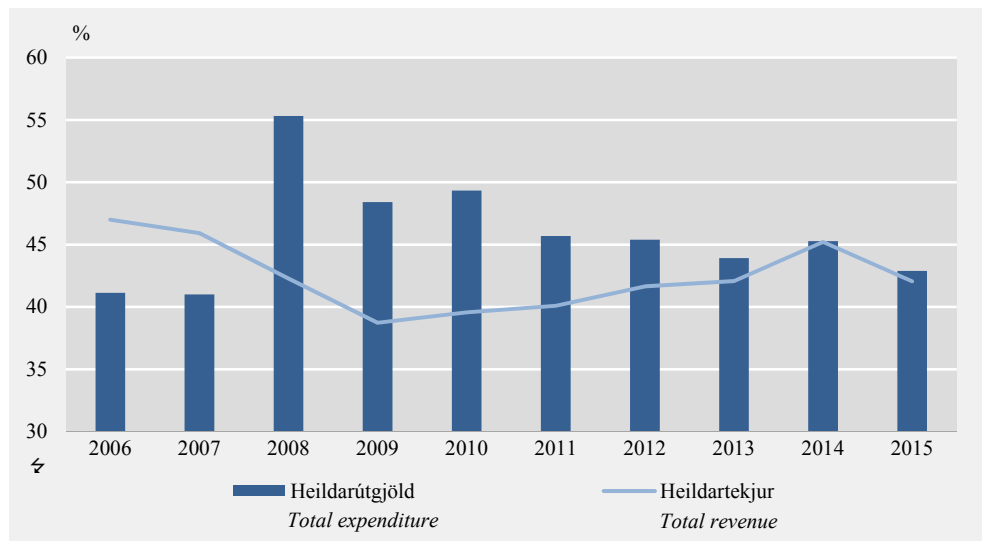
Tekjur hins opinbera

Tekjur hins opinbera námu 42,1% af landsframleiðslu

Tekjur hins opinbera námu 931,0 milljörðum króna árið 2015 og jukust um 24,0 milljarða króna milli ára eða 2,6%. Sem hlutfall af landsframleiðslu mældust þær 42,1% samanborið við 45,2% árið 2014.

Mynd 3. Tekjur og útgjöld hins opinbera sem hlutfall af landsframleiðslu

Figure 3. The general government revenues and expenditures as per cent of GDP

Tafla 2. Heildartekjur hins opinbera og undirgeira þess 2009–2015

Table 2. General government total revenue 2009–2015

Milljarðar króna / Billion ISK	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Hið opinbera / General government	617,1	641,1	682,3	740,8	795,7	907,0	931,0
Ríkissjóður / Central government	450,3	474,7	497,1	545,5	584,5	686,1	692,4
Sveitarfélög / Local governments	191,3	194,4	214,2	224,4	243,6	254,9	273,6
Almannatryggingar / Social security funds	133,8	143,0	160,6	157,8	166,8	168,6	178,9
Hlutfall af VLF / Per cent of GDP							
Hið opinbera / General government	38,7	39,6	40,1	41,7	42,1	45,2	42,1
Ríkissjóður / Central government	28,3	29,3	29,2	30,7	30,9	34,2	31,3
Sveitarfélög / Local governments	12,0	12,0	12,6	12,6	12,9	12,7	12,4
Almannatryggingar / Social security funds	8,4	8,8	9,4	8,9	8,8	8,4	8,1

Skatttekjur- og tryggingagjöld skila hinu opinbera 812,0 milljarða króna.

Megintekjustofnar hins opinbera eru skatttekjur og tryggingagjöld, sem skiluðu 812,0 milljörðum króna árið 2015 eða 87,2% tekna þess. Tekjur hins opinbera af skatttekjum voru 33,1% af landsframleiðslu árið 2015 en voru 34,9% árið 2014. Tekjur af sérstaka fjársýsluskattinum lækkaðu milli ára og tekjur af auðlegðarskatti voru um 650 milljónir samanborið við 10,7 milljarða króna árið 2014. Aðrar tekjur hins opinbera, þ.e. rekstrartekjur hins opinbera, voru 116,3 milljarðar króna árið 2015 og drógust saman um 10,7% frá fyrra ári. Þar munar mestu um lægri arðgreiðslur frá fyrirtækjum í eigu ríkisins. Arðgreiðslur voru 15,1 milljarður króna árið 2015 samborið við 27,1 milljarð króna árið 2014. Hagstofan vinnur eftir alþjóðlegum þjóðhagsreikningastöðlum sem kveða á um að hámarki sé tekjufærður arður sem jafngildir rekstrarhagnaði ársins að frádregnum virðisbreytingum, en endurmat og virðisbreyting eru færð í gegnum efnahag.

Tafla 3. Megintekjustofnar hins opinbera 2009–2015

Table 3. General government main income types 2009–2015

Milljarðar króna <i>Billion ISK</i>	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Heildartekjur <i>Total revenue</i>	617,1	641,1	682,3	740,8	795,7	907,0	931,0
Skatttekjur <i>Taxes</i>	462,8	478,0	519,1	561,6	606,2	700,8	732,3
Tryggingagjöld <i>Social contributions</i>	45,9	63,6	66,8	64,9	69,9	73,4	79,7
Fjárframlög <i>Grants</i>	2,2	2,4	2,9	3,7	2,9	2,5	2,7
Aðrar tekjur <i>Other revenue</i>	106,3	97,2	93,4	110,6	116,7	130,2	116,3
Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>							
Heildartekjur <i>Total revenue</i>	38,7	39,6	40,1	41,7	42,1	45,2	42,1
Skatttekjur <i>Taxes</i>	29,0	29,5	30,5	31,6	32,1	34,9	33,1
Tryggingagjöld <i>Social contributions</i>	2,9	3,9	3,9	3,6	3,7	3,7	3,6
Fjárframlög <i>Grants</i>	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1
Aðrar tekjur <i>Other revenue</i>	6,7	6,0	5,5	6,2	6,2	6,5	5,3

Tafla 4. Tekjuskattar hins opinbera 2009–2015

Table 4. The general government tax on income and profits 2009–2015

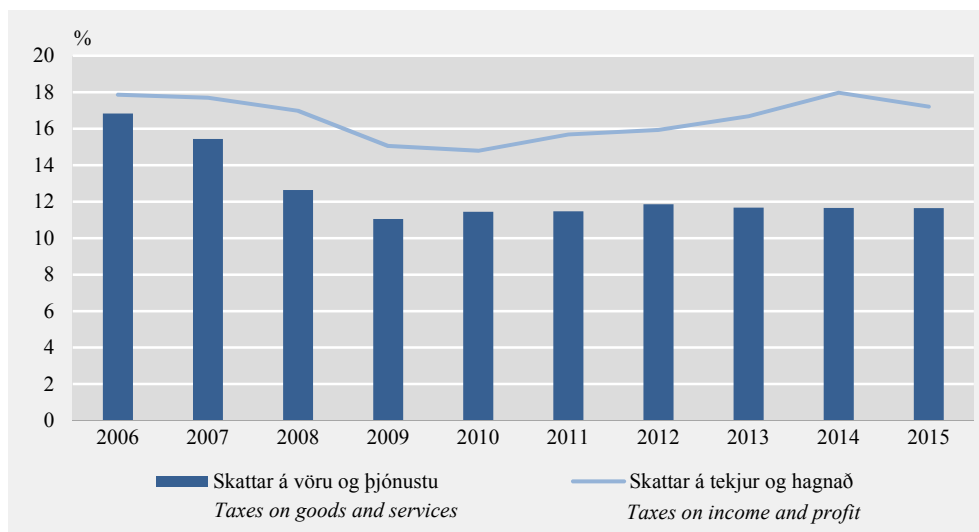
Milljarðar króna <i>Billion ISK</i>	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Tekjuskattar <i>Taxes on income and profits</i>	239,9	239,7	266,8	283,2	315,6	360,5	381,0
Tekjusk. einstakl. <i>Individual income tax</i>	192,3	197,3	220,6	234,5	258,6	270,6	298,0
Tekjusk. lögaðila <i>Corporate income tax</i>	26,5	14,6	29,5	34,0	40,5	66,8	52,5
Fjárm.tekjusk. <i>Tax on interest & cap. gains</i>	21,1	27,7	16,8	14,8	16,5	23,1	30,5
Hlutfall af VLF <i>Percent of GDP</i>							
Tekjuskattar <i>Taxes on income and profits</i>	15,1	14,8	15,7	15,9	16,7	18,0	17,2
Tekjusk. einstakl. <i>Individual income tax</i>	12,1	12,2	13,0	13,2	13,7	13,5	13,5
Tekjusk. lögaðila <i>Corporate income tax</i>	1,7	0,9	1,7	1,9	2,1	3,3	2,4
Fjárm.tekjusk. <i>Tax on interest & cap. gains</i>	1,3	1,7	1,0	0,8	0,9	1,2	1,4

Tekjuskattar skiluðu hinu opinbera 381,0 milljarði króna árið 2015 eða 52,0% skatttekna og 17,2% af landsframleiðslu. Það er 5,7% aukning frá fyrra ári en tekjuskattur einstaklinga jókst um 10,1% á meðan tekjuskattur lögaðila dróst saman um 21,3%. Sérstaki fjársýsluskatturinn sem er hluti af tekjuskatti lögaðila fór úr 13 milljörðum króna árið 2014 í 5,8 milljarða árið 2015.

Skattar á vöru og þjónustu skiluðu 257,8 milljörðum króna eða 11,6% af landsframleiðslu. Þar af var virðisaukaskatturinn 183,7 milljarða króna eða 8,3% af landsframleiðslu. Bankaskatturinn skilaði ríkissjóði 31,9 milljörðum króna árið 2015 samanborið við 36,5 milljarða króna árið 2014.

Mynd 4. Helstu skattstofnar hins opinbera sem hlutfall af landsframleiðslu

Figure 4. The general government main taxes as per cent of GDP

Eignaskattar hins opinbera námu 43,5 milljörðum króna árið 2015 eða 2,0% af landsframleiðslu. Þar vógu fasteignaskattar þyngst eða 34,7 milljarðar króna.

Útgjöld hins opinbera

Útgjöld hins opinbera
jukust um 4,5%

Útgjöld hins opinbera voru 949,5 milljarðar króna árið 2015 og jukust um 41,2 milljarða króna milli ára eða 4,5% og er hlutur þeirra af landsframleiðslu 42,9%. Launakostnaður jókst um 11,4% en vaxtakostnaður um 8,1%. Fjárfesting jókst um 3,7% og voru útgjöld vegna Vaðlaheiðarganga talin með en þau námu tæpum 2,1 milljarði króna.

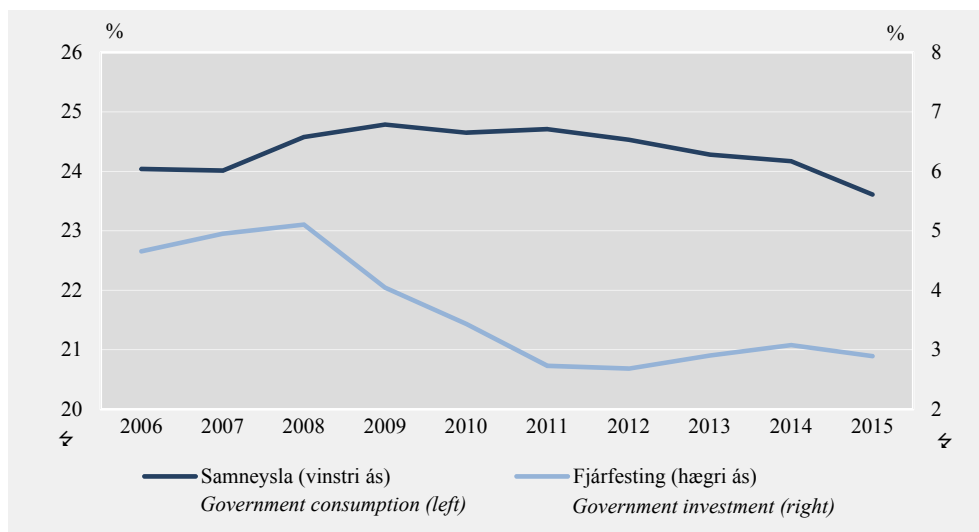
Heildarútgjöld ríkissjóðs jukust um 4,5% milli ára en útgjöld sveitarfélaganna um 6,0%. Þá jukust útgjöld almannatrygginga um 4,6%.

Tafla 5. Útgjöld hins opinbera og undirgeira þess 2009–2015

Table 5. The general government expenditure 2009–2015

Í milljörðum króna / In billion ISK	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Hið opinbera / General government	771,3	799,3	777,3	807,2	830,5	908,2	949,5
Ríkissjóður / Central government	578,7	621,5	593,7	603,9	618,0	669,8	698,3
Sveitarfélög / Local governments	206,6	207,8	219,3	233,0	250,9	271,0	287,3
Almannatryggingar / Social security funds	144,2	141,1	154,0	157,3	160,8	170,0	177,7
Hlutfall af VLF / Per cent of GDP							
Hið opinbera / General government	48,4	49,3	45,7	45,4	43,9	45,3	42,9
Ríkissjóður / Central government	36,3	38,4	34,9	34,0	32,7	33,4	31,5
Sveitarfélög / Local governments	13,0	12,8	12,9	13,1	13,3	13,5	13,0
Almannatryggingar / Social security funds	9,1	8,7	9,0	8,8	8,5	8,5	8,0

Samneysluútgjöld eftir hagrænni skiptingu á útgjöldum hins opinbera, þ.e. launaútgjöld og kaup að frádreginni sölu á vöru og þjónustu og að viðbættum afskriftum, námu 522,6 milljarða króna árið 2015, eða 23,6% af landsframleiðslu.

Mynd 5. Samneysla og fjárfesting hins opinbera sem hlutfall af VLF*Figure 5. General government final consumption and investment as per cent of GDP*

Vaxtagjöld hins opinbera námu 102,0 milljörðum króna.

Á árinu 2015 voru vaxtaútgjöld hins opinbera 4,6% af landsframleiðslu. Vaxtagjöld fóru hæst í 6,0% af landsframleiðslu, árið 2009.

Tilfærsluútgjöld hins opinbera, þ.e. framleiðslustyrkir, fjárframlög, félagslegar tilfærslur til heimila og aðrar tilfærslur, námu 10,4% af landsframleiðslu árið 2015, samanborið við 12,0% árið 2014

Tafla 6. Hagræn flokkun útgjalda hins opinbera 2009–2015*Table 6. The general government expenditure by economic type 2009–2015*

Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Heildarútgjöld <i>Total expenditure</i>	48,4	49,3	45,7	45,4	43,9	45,3	42,9
Laun <i>Wages and salaries</i>	13,6	13,5	13,5	13,6	13,5	13,7	13,9
Kaup á vöru og þjón. <i>Use of goods & services</i>	12,0	12,1	12,1	12,0	11,8	11,5	10,9
Vaxtagjöld <i>Interest</i>	6,0	4,8	4,1	4,7	4,6	4,7	4,6
Framleiðslustyrkir <i>Subsidies</i>	1,8	1,7	1,7	1,7	1,6	1,5	1,4
Félagslegar tilf. til heimila <i>Social benefits</i>	7,7	7,5	8,1	7,6	7,1	7,0	6,4
Önnur tilfærsluútgjöld <i>Other expenditure</i>	3,0	6,1	3,1	2,8	2,2	3,6	2,6
Fjárfesting <i>Acquisition of nonfinancial assets</i>	4,0	3,4	2,7	2,7	2,9	3,1	2,9

Tafla 7. Meginmálaflokkar hins opinbera 2009–2015

Table 7. The general government main functions 2009–2015

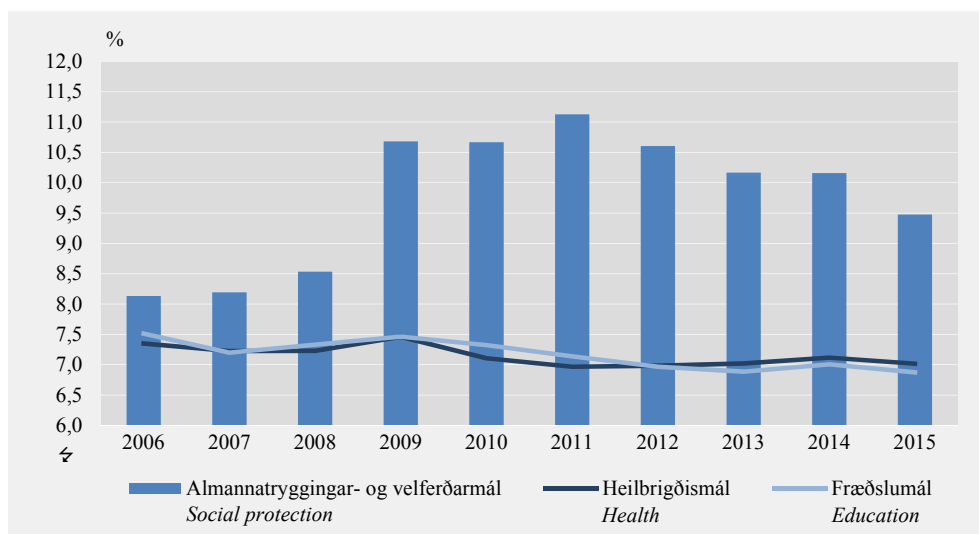
Innbyrðis hlutdeild / Percentage breakdown	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Heildarútgjöld / Total expenditure	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Æðsta stjórnsýsla / Gen. public services	19,7	17,5	17,6	19,3	18,8	18,0	18,0
Varnarmál / Defence	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0
Réttar- og öryggismál / Public order and safety	3,2	2,6	3,6	3,1	3,2	3,3	3,6
Efnahags- og atvinnumál / Economic affairs	12,4	13,7	12,5	10,6	10,9	13,9	11,6
Umhverfismál / Environmental protection	1,3	1,3	1,3	1,3	1,2	1,4	1,3
Húsn.- og skipulagsmál / Housing & community	1,0	4,8	0,7	2,4	1,3	0,8	1,1
Heilbrigðismál / Health affairs	16,3	15,2	16,0	16,2	16,8	16,6	17,4
Menning og íþróttamál / Recreation and culture	7,2	7,1	6,8	6,8	7,4	6,7	7,5
Fræðslumál / Education	16,8	16,2	17,0	16,8	17,1	16,8	17,4
Alm.trygg. og velferðarmál / Social protection	22,1	21,6	24,4	23,4	23,2	22,4	22,1

Velferðar-, fræðslu- og heilbrigðismál eru víðamestu málaflokkar hins opinbera

Almannatryggingar og velferðarmál eru fjárfrekasti málaflokkur hins opinbera en útgjöld til hans námu 22,1% af heildarútgjöldum hins opinbera árið 2015. Til heilbrigðismála hins opinbera runnu um 17,4% útgjalda. Fjallað er um þróun útgjalda til heilbrigðis-, fræðslu- og velferðarmála í sérstökum köflum hér á eftir, en til þessara málaflokka runnu 56,8% útgjalda hins opinbera eða 24,4% af landsframleiðslu.

Mynd 6. Þrjú stærstu málaflokkar hins opinbera sem hlutfall af VLF

Figure 6. General government main expenditure functions as per cent of GDP

Heilbrigðismál

Heilbrigðisútgjöld hins opinbera námu 7,0% af landsframleiðslu

Útgjöld hins opinbera til heilbrigðismála árið 2015 námu 155,3 milljörðum króna¹ eða 7,0% af landsframleiðslu. Þau jukust um 12,5 milljarða milli ára eða um 8,8%.

Árið 2015 var 106,4 milljörðum króna ráðstafað til sjúkrahúspjónustu. Þessi liður vegur þýngst með 68,5% af heildarútgjöldum hins opinbera til heilbrigðisþjónustu árið 2015. Þjónusta við ferlisjúklinga kemur þar á eftir með 20,9% af heilbrigðis-

¹ Frá útgjöldum hins opinbera til heilbrigðismála hafa verið dregin kaup heimila á heilbrigðisþjónustu hins opinbera, en þau flokkast með einkaneyslu heimilanna.

útgjöldum hins opinbera, en þar vegur þyngst almenn heilsugæsla og þjónusta sérfræðilækna utan sjúkrahúsa.

Að raungildi á mann jukust útgjöld hins opinbera til sjúkrahúsastofnana um 1,2% árið 2015 og um 2,2% vegna þjónustu við ferlisjúklinga. Á föstu verðlagi drógust útgjöld á mann til lyfja- og hjálpartækjakaupa saman um 4,8%.

Tafla 8. Útgjöld hins opinbera til heilbrigðismála 2009–2015

Table 8. The general government expenditure on health 2009–2015

Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Heilbrigðisútgjöld alls¹ <i>Expenditure on health¹</i>	7,5	7,1	7,0	7,0	7,0	7,1	7,0
1. Lækn.vörur og hjálpartæki <i>Medical products</i>	0,9	0,8	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6
2. Þjónusta við ferlisjúklinga <i>Outpatient services</i>	1,4	1,4	1,3	1,4	1,4	1,5	1,5
3. Sjúkrahúsþjónusta <i>Hospital services</i>	5,0	4,7	4,7	4,7	4,8	4,9	4,8
4. Forvarnir og alm. heilbr.þj. <i>Public health serv.</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Heilbrigðismál ót.a.s. <i>Health n.e.c.</i>	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1

¹ Kaup heimila á heilbrigðisþjónustu hins opinbera dregin frá. *The households purchase of public health is excluded.*

Heilbrigðismál námu 8,6% af landsframleiðslu árið 2015

Heildarútgjöld til heilbrigðismála námu 8,6% af landsframleiðslu á árinu 2015. Hæst urðu heilbrigðisútgjöldin sem hlutfall af landsframleiðslu árið 2003 eða 10,1%. Árið 2015 voru 18,5% útgjaldanna fjármögnuð af einkaaðilum (heimilum og samtökum), en það er svipað hlutfall og undanfarin ár. Heilbrigðisútgjöld á föstu verði hafa aukist um 32,1% frá árinu 1998, en útgjöld á mann hafa aukist um 9,4% á sama tíma.

Tafla 9. Heildarútgjöld til heilbrigðismála 1998–2015

Table 9. The expenditure on health 1998–2015

	Hlutfall af landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>			Hlutfall einkaaðila af heild <i>PS % of totals</i>	Heilbr.útgj. staðvirt ¹ <i>Health exp. in fixed prices¹</i>	Heilbr.útgj. staðvirt á mann ¹ <i>Health exp. per capita¹</i>
	Hið opinb.	Einkaaðila	Samtals			
	<i>General govern.</i>	<i>Private sector</i>	<i>Total</i>			
1998	7,04	1,70	8,73	19,4	100,0	100,0
1999	7,77	1,66	9,43	17,6	109,9	108,5
2000	7,53	1,73	9,25	18,7	110,7	107,8
2001	7,39	1,71	9,10	18,8	114,0	109,5
2002	8,04	1,77	9,81	18,1	120,3	114,6
2003	8,23	1,84	10,07	18,3	121,8	115,3
2004	7,79	1,79	9,59	18,7	123,3	115,4
2005	7,53	1,72	9,24	18,6	124,2	114,9
2006	7,35	1,62	8,96	18,0	127,2	114,5
2007	7,23	1,53	8,75	17,5	133,7	117,5
2008	7,23	1,52	8,75	17,4	137,9	118,2
2009	7,46	1,64	9,10	18,0	133,5	114,5
2010	7,11	1,74	8,84	19,6	125,2	107,8
2011	6,97	1,68	8,65	19,4	123,0	105,5
2012	6,99	1,69	8,67	19,5	122,4	104,5
2013	7,02	1,68	8,70	19,3	125,6	106,2
2014	7,12	1,66	8,78	18,9	129,4	108,2
2015	7,02	1,60	8,61	18,5	132,1	109,4

¹ Heilbrigðisútgjöld staðvirt með verðvísitölu samneyslunnar og undirvísitölu fyrir heilsu úr vísitölu neysluverðs. Magnvísitala, 1998=100. *Health expenditure deflated by price index of government final consumption and subindex for health from the CPI.. Volume index 1998=100.*

Fræðslumál

Útgjöld hins opinbera til fræðslumála námu 152,2 milljörðum króna

Útgjöld hins opinbera til fræðslumála námu 6,9% af landsframleiðslu á árinu 2015. Af útgjöldunum rann 47,4% til grunnskólastigsins eða 72,1 milljarður króna. Til háskólastigsins runnu af hálfu hins opinbera 30,9 milljarðar króna eða 1,4% af landsframleiðslu. Framhaldsskólastigið tók til sín nokkuð lægri fjárhæð eða 26,4 milljarða króna sem er 14,7% hærri fjárhæð en árið áður. Útgjöld hins opinbera til leikskólastigsins námu 14,9 milljörðum króna 2015 og jukust þau um 6,9% milli ára.

Tafla 10. Útgjöld hins opinbera til fræðslumála 2009–2015

Table 10. The general government expenditure on education 2009–2015

Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Fræðsluútgjöld alls¹ <i>Expenditure on education¹</i>	7,5	7,3	7,1	7,0	6,9	7,0	6,9
1. Leikskólastig <i>Pre-primary education</i>	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,7	0,7
2. Grunnskólastig <i>Primary and secondary edu.</i>	3,5	3,4	3,4	3,3	3,2	3,4	3,3
3. Framhaldsskólastig <i>Upper secondary edu.</i>	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2	1,1	1,2
4. Háskólastig <i>Tertiary education</i>	1,5	1,6	1,4	1,5	1,4	1,4	1,4
5. Önnur skólastig <i>Other school leves</i>	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
6. Önnur fræðslumál ót.a.s. <i>Education n.e.c.</i>	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1

¹ Kaup heimila á fræðsluþjónustu hins opinbera dregin frá. *The households purchase of public education in excluded.*

Tafla 11. Heildarútgjöld til fræðslumála 1998–2015

Table 11. The expenditure on education 1998–2015

	Hlutfall af landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>			Hlutfall heimila af heild <i>HH % of totals</i>	Fræðsluútgj. staðvirt ¹ <i>Edu. exp. in fixed prices¹</i>	Fræðsluútgj. staðvirt á mann ¹ <i>Edu. exp. per capita¹</i>
	Hið opinb. <i>General govern.</i>	Heimili <i>House-holds</i>	Samtals <i>Total</i>			
1998	6,40	0,66	7,06	9,3	100,0	100,0
1999	6,57	0,67	7,24	9,2	103,7	102,4
2000	6,62	0,67	7,29	9,1	106,9	104,1
2001	6,88	0,69	7,57	9,0	115,7	111,1
2002	7,51	0,76	8,27	9,2	123,8	117,9
2003	7,47	0,85	8,32	10,2	122,9	116,4
2004	7,36	0,80	8,16	9,8	128,6	120,4
2005	7,55	0,80	8,35	9,6	137,1	126,9
2006	7,51	0,77	8,29	9,3	142,5	128,2
2007	7,20	0,73	7,93	9,2	146,3	128,6
2008	7,33	0,67	8,01	8,4	152,8	131,0
2009	7,46	0,69	8,15	8,4	145,9	125,1
2010	7,32	0,70	8,02	8,7	139,1	119,8
2011	7,14	0,71	7,84	9,0	135,8	116,5
2012	6,97	0,73	7,69	9,4	131,4	112,2
2013	6,89	0,74	7,63	9,7	132,7	112,2
2014	7,01	0,74	7,75	9,6	137,5	115,0
2015	6,87	0,72	7,59	9,5	140,1	115,9

¹ Fræðsluútgjöld hins opinbera staðvirt með verðvísitölu samneyslunnar. Fræðsluútgjöld einkaaðila staðvirt með verðvísitölu einkaneyslu fræðsluútgjalda. Magnvísitala, 1998=100. *Public expenditure on education deflated by price index of government final consumption. Private expenditure deflated by a subindex from the private final consumption. Volume index, 1998=100.*

Til fræðslumála er ráðstafað um 6,9% af landsframleiðslu

Heildarútgjöld til fræðslumála voru 6,9% af landsframleiðslu árið 2015. Um 9,5% útgjaldanna eru fjármögnuð af heimilunum. Útgjöld til fræðslumála voru 460 þúsund krónur á mann árið 2015. Staðvirt á mann voru útgjöld til fræðslumála hæst árið 2008, en síðan dró úr þeim allt til ársins 2012 og hafa staðvirt útgjöld á mann til fræðslumála farið vaxandi aftur. Árið 2015 voru staðvirt fræðsluútgjöld á mann 8,3% lægri en þau voru árið 2008.

Almannatryggingar og velferðarmál

Til málaflokksins almannatryggingar og velferðarmál teljast ýmiss konar félagslegar tilfærslur til einstaklinga, t.d. vegna elli, örorku, fæðinga og atvinnuleysis, og ýmiss konar velferðarþjónusta, einkum við börn, aldraða og fatlaða. Umsjón með tekjutilfærslum er að mestu í höndum almannatrygginga. Velferðarþjónusta við börn, fatlaða og aldraða er hins vegar að mestu á vegum sveitarfélaga.

Til almannatrygginga og velferðarmála runnu 209,7 milljarðar króna

Á árinu 2015 runnu 209,7 milljarðar króna til málaflokksins, eða 9,5% af landsframleiðslu og er það heldur lægra hlutfall en undanfarin ár. Vegur þyngst að útgjöld vegna atvinnuleysis hafa dregist saman um 16,7% frá 2014 og útgjöld vegna húsnæðisaðstoðar hafa dregist saman um 9,5%.

Útgjöld hins opinbera vegna örorku og fötlunar, öldrunar og fjölskyldna og barna eru umfangsmestu útgjaldaliðir almannatrygginga og velferðarmála. Námu útgjöld árið 2015 vegna örorku og fötlunar námu 2,8% af landsframleiðslu, öldrunar 2,5% af landsframleiðslu og runnu 2,1% af landsframleiðslu til fjölskyldna og barna.

Tafla 12. Opinber útgjöld til almannatrygginga og velferðarmála 2009–2015

Table 12. The general government expenditure on social protection 2009–2015

Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Alm.trygg. og velf.mál alls <i>Social protection</i>	10,68	10,67	11,13	10,61	10,17	10,16	9,48
1. Sjúkdómar <i>Sickness</i>	0,05	0,05	0,05	0,05	0,06	0,06	0,07
2. Örorka og fötlun <i>Disability</i>	2,57	2,60	2,81	2,81	2,87	2,95	2,80
3. Öldrun <i>Old age</i>	2,10	2,01	2,46	2,48	2,45	2,57	2,50
4. Eftirlifendur <i>Survivors</i>	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,01
5. Fjölskyldur og börn <i>Family and children</i>	2,63	2,61	2,31	2,24	2,35	2,33	2,14
6. Atvinnuleysi <i>Unemployment</i>	1,64	1,58	1,46	1,29	0,95	0,73	0,55
7. Húsnæðisaðstoð <i>Housing</i>	0,92	1,00	1,36	1,07	0,71	0,70	0,57
8. Félagsleg aðstoð ót.a.s. <i>Social exclusion</i>	0,37	0,41	0,42	0,42	0,42	0,43	0,41
9. Alm.tr. og velf.mál ót.a.s. <i>Soc. prot. n.e.c.</i>	0,38	0,38	0,24	0,22	0,36	0,37	0,42

Útgjöldin námu 634 þúsund krónum á mann

Árið 2015 voru útgjöld hins opinbera til almannatrygginga og velferðarmála 634 þúsund krónur á mann á verðlagi þess árs. Útgjöld hins opinbera vegna örorku og fötlunar voru 187 þúsund krónur á mann og vegna öldrunar 167 þúsund krónur. Er þetta lækkun í báðum flokkum, um 3% annars vegar og 1% hinsvegar, í samanburði við útgjöld ársins 2014. Útgjöld á mann vegna fjölskyldna og barna á verðlagi 2015 lækkuðu einnig. Voru þau 143 þúsund krónur á mann árið 2015 sem er 6% lækkun í samanburði við árið 2014.

Peningalegar eignir og skuldir hins opinbera

Peningalegar eignir drógust saman um 11,4%

Peningalegar eignir hins opinbera námu 1.141,3 milljörðum króna í árslok 2015 eða sem nemur 51,6% af landsframleiðslu. Lánveitingar námu 148,8 milljörðum króna í árslok 2015 og sjóðir og bankainnistöður námu 418,9 milljörðum króna í árslok.

Heildarskuldir hins opinbera drógust saman 3,7%

Heildarskuldir hins opinbera námu 2.206,1 milljarði króna í árslok 2015 eða 99,7% af landsframleiðslu. Erlendar lántökur námu 308,6 milljörðum króna í árslok eða 13,9% af landsframleiðslu. Innendar lántökur námu 308,3 milljörðum króna í árslok, eða 13,9% af landsframleiðslu.

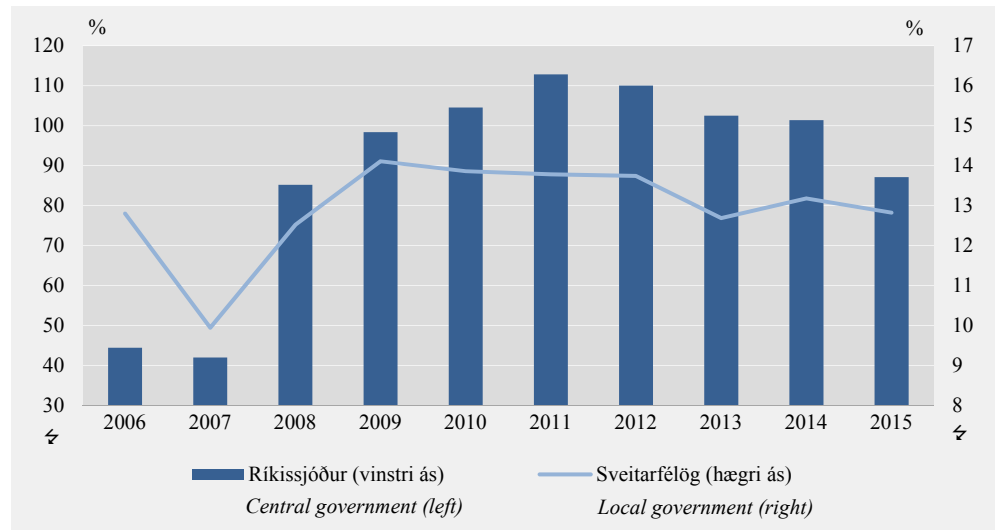
Tafla 13. Peningalegar eignir og skuldir hins opinbera 2009–2015

Table 13. The general government financial assets and liabilities 2009–2015

Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Peningalegar eignir <i>Financial assets</i>	75,1	72,8	75,2	70,1	63,2	64,2	51,6
Skuldir <i>Liabilities</i>	112,6	118,6	126,7	123,6	114,7	114,2	99,7
Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	39,2	44,6	46,4	47,2	44,6	43,8	40,2
Lántökur <i>Loans</i>	43,5	43,6	48,7	45,3	40,2	38,6	27,9
Innendar lántökur <i>Domestic loans</i>	18,1	20,1	20,6	19,7	18,9	17,8	13,9
Erlendar lántökur <i>Foreign loans</i>	25,4	23,5	28,1	25,7	21,3	20,9	13,9
Lífeyrisskuldbindingar <i>Pension liabilities</i>	23,7	23,6	24,5	24,7	24,2	24,4	26,0
Viðskiptaskuldir <i>Other accounts payable</i>	6,2	6,8	7,1	6,4	5,8	7,4	5,6
Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>	-37,5	-45,8	-51,4	-53,6	-51,4	-50,0	-48,1

Mynd 7. Skuldir ríkissjóðs og sveitarfélaga sem hlutfall af VLF

Figure 7. The liabilities of central and local governments as per cent of GDP

Hið opinbera og opinber fyrirtæki

Eins og fram kom hér að framan nær hin hefðbundna skilgreining hins opinbera samkvæmt þjóðhagsreikningum einungis til þeirrar starfsemi sem fjármögnuð er með álagningu skatta en ekki með sölu á vöru og þjónustu á almennum markaði. Í þessu felst að atvinnustarfsemi á vegum hins opinbera, sem fjármögnuð er að mestu með sölu á vöru og þjónustu, er ekki talin til opinbera geirans, heldur til fyrirtækjageira hagkerfisins. Þeir stærstu eru Lansbankinn, Seðlabankinn, Landsvirkjun og Íbúðalánasjóður.

Tafla 14. Fjármál hins opinbera og fyrirtækja þess 2009–2015

Table 14. Public sector accounts 2009–2015

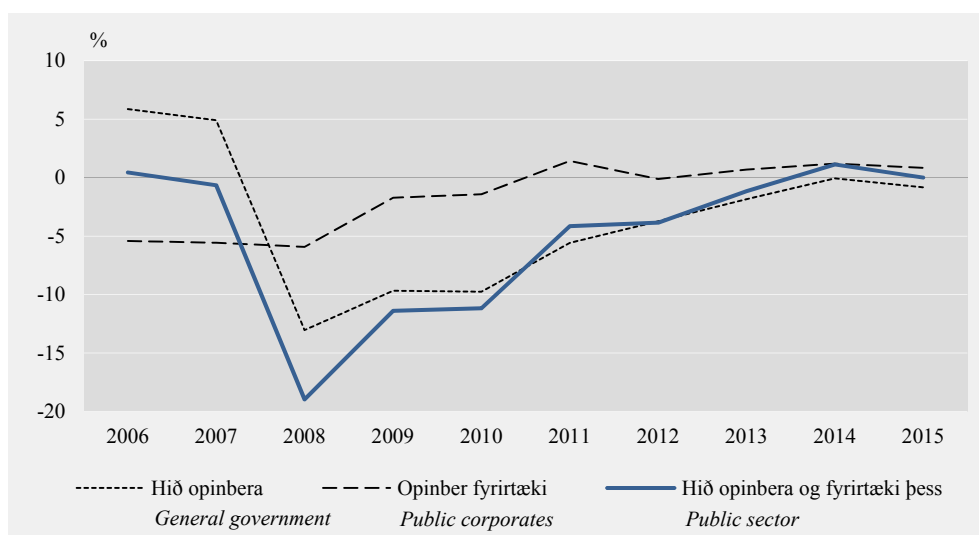
Hlutfall af VLF Per cent of GDP	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rekstrartekjur <i>Total revenue</i>	57,4	55,0	57,1	58,6	58,1	59,1	53,3
Rekstrargjöld <i>Total expenditure</i>	64,6	63,2	60,1	61,1	57,4	55,8	51,6
Rekstrarjöfn. <i>Net operation balance</i>	-7,2	-8,3	-3,0	-2,5	0,7	3,2	1,8
Fjárfesting <i>Acq. nonfin. assets</i>	4,2	2,9	1,2	1,4	1,8	2,1	1,7
Tekjuafkoma <i>Net lending/borrowing</i>	-11,4	-11,2	-4,2	-3,9	-1,2	1,1	0,0
Hrein peningaleg eign <i>Net fin. assets</i>	-74,6	-77,8	-82,1	-78,4	-72,3	-70,2	-66,4

Tekjuafkoma hins opinbera og fyrirtækja þess var jákvæð um 0,01% af landsframleiðslu

Frá hagstjórnarlegu sjónarmiði er áhugavert að skoða efnahagsleg áhrif opinbera geirans í víðari skilgreiningu, þ.e. hins opinbera og fyrirtækja þess. Rekstrartekjur námu 53,3% af landsframleiðslu 2015 og rekstrargjöld 51,6%. Tekjuafkoma¹ opinbera geirans var jákvæð um 0,2 milljarða árið 2015 á sama tíma og tekjuafkoma hins opinbera samkvæmt þrengri skilgreiningu var neikvæð um 18,5 milljarða króna.

Mynd 8. Tekjuafkoma opinberra aðila sem hlutfall af VLF

Figure 8. Public sector's financial balance as per cent of GDP

Skýringar Notes: 192 milljarða króna yfirtaka ríkissjóðs 2008 á töpuðum kröfum Seðlabanka Íslands er meðtalin. The central government debt assumption of 192 billion ISK in 2008 is included.

¹ Tekjuafkoma sýnir mismun tekna og rekstrar- og fastafjárútgjalda. Þessi jöfnuður veitir visbendingu um hvort hið opinbera leggur öðrum aðilum hagkerfisins til fjármagn (nettó) eða tekur til sín fjármagn; m.ö.o. hvort hið opinbera hafi þensluhvetjandi áhrif eða ekki.

Frekari upplýsingar

Í heftinu hefur megináhersla verið lögð á fjármál hins opinbera, bæði í texta og töflum. Töflur í ýtarlegri sundurliðun auk samsvarandi upplýsinga um ríkissjóð, sveitarfélög og almannatryggingar eru á vefsíðu Hagstofunnar, undir fjármálum hins opinbera:

→ www.hagstofa.is/talnaefni/efnahagur/fjarmal-hins-opinbera/

English summary

In 2015, the financial balance of the general government was 18.5 billion ISK in deficit or 0.8% of GDP, compared with a deficit of 0.1% of GDP in 2014. The increased deficit in 2015 is explained by 4.5% increase in expenditure and only 2.6% increase in revenue. The general government total revenue amounted to 42.1% of GDP in 2015 while its total expenditure amounted to 42.9% of GDP.

In 2015, the total expenditure on health was 8.6% of GDP, of which 81.5% was financed by the general government and 18.5% by the private sector. The public health expenditure per capita was 469 thousand ISK in 2015 and has decreased by 10.1% in real terms since 2008. The total expenditure on education was 7.6% of GDP in 2015, of which 90.5% was financed by the general government. The public expenditure per capita was 469 thousand ISK in 2015 and has decreased by 10.1% from 2008 in 2015 prices.

The general government net financial assets, i.e. financial assets less liabilities, were negative by 1,064.8 billion ISK in 2015 or 48.1% of GDP. The net financial assets have decreased by 62.3 billion ISK since 2014. The general government total financial assets amounted to 1,141.3 billion ISK at the end of 2015 and the total liabilities amounted to 2,206.1 billion ISK.

All data referred to in this issue of the Statistical Series has been published on the website of Statistics Iceland in English at:

→ www.statice.is/statistics/economy/public-finance/

Tafla 15. Rekstrarreikningur hins opinbera árin 2010–2015

Table 15. The general government statement of operations 2010–2015

Verðlag hvers árs, í milljónum króna	Current prices, in million ISK					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1 Heildartekjur Total revenue	641.141	682.304	740.768	795.732	906.988	930.983
11 Skatttekjur Tax revenue	477.979	519.116	561.567	606.243	700.831	732.295
12 Tryggingagjöld Social contributions	63.599	66.820	64.882	69.899	73.432	79.707
13 Fjárframlög Grants	2.403	2.944	3.733	2.881	2.534	2.689
14 Aðrar tekjur Other revenues	97.160	93.424	110.586	116.710	130.191	116.292
Heildargjöld (2+31) Total expenditure (2+31)	799.305	777.342	807.229	830.530	908.205	949.454
2 Rekstrarútgjöld Expenses	777.274	765.977	796.519	813.896	886.095	925.917
21 Laun Compensation of employees	219.395	229.037	242.024	256.169	275.652	307.150
22 Kaup á vöru og þjónustu Use of goods and services	195.315	206.099	213.887	222.234	230.421	241.607
23 Afskriftir Consumption of fixed capital	33.601	35.076	36.976	38.274	39.617	40.471
24 Vaxtagjöld Interest	77.238	70.481	84.066	86.505	94.411	102.032
25 Framleiðslustyrkir Subsidies	27.762	29.154	30.485	31.070	29.477	29.885
26 Fjárframlög Grants	4.890	4.514	3.838	4.342	5.159	5.144
27 Félagslegar tilfærslur til heimila Social benefits	120.956	138.352	134.950	133.645	139.441	141.699
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárframlög ¹ Other expense ¹	98.117	53.263	50.293	41.658	71.916	57.928
31 Fastafjárútgjöld Nonfinancial assets	22.031	11.366	10.710	16.634	22.110	23.537
311 Fjárfesting í efnislegum eignum Net acquisition of fixed assets	55.632	46.441	47.686	54.908	61.728	64.009
23 Afskriftir of fixed capital	-33.601	-35.076	-36.976	-38.274	-39.617	-40.471
Tekjuafgangur / halli (1-2-31) Net lending and net borrowing (1-2-31)	-158.164	-95.038	-66.461	-34.798	-1.217	-18.471
32 Peningalegar eignir, hreyfingar Financial assets, transactions	35.975	61.014	-77.898	-38.388	52.467	-176.727
33 Skuldir, hreyfingar Liabilities, transactions	194.140	156.052	-11.437	-3.590	53.685	-158.255

Tafla 16. Rekstrarreikningur ríkissjóðs árin 2010–2015

Table 16. The central government statement of operations 2010–2015

Verðlag hvers árs, í milljónum króna	Current prices, in million ISK					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1 Heildartekjur Total revenue	474.717	497.094	545.548	584.545	686.128	692.377
11 Skatttekjur Tax revenue	339.998	363.277	396.770	426.670	510.990	524.319
12 Tryggingagjöld Social contributions	63.599	66.820	64.882	69.899	73.432	79.707
13 Fjárframlög Grants	8.340	9.526	11.062	10.637	10.378	10.763
14 Aðrar tekjur Other revenues	62.781	57.471	72.834	77.339	91.326	77.589
Heildargjöld (2+31) Total expenditure (2+31)	621.511	593.651	603.898	618.049	669.829	698.324
2 Rekstrarútgjöld Expenses	611.728	589.343	602.954	613.595	661.988	686.358
21 Laun Compensation of employees	112.747	113.089	120.473	127.772	135.141	150.543
22 Kaup á vöru og þjónustu Use of goods and services	98.105	102.378	105.738	104.454	104.613	110.360
23 Afskriftir Consumption of fixed capital	24.565	25.591	26.977	27.924	28.904	29.527
24 Vaxtagjöld Interest	71.479	63.316	76.049	79.352	86.895	92.683
25 Framleiðslustyrkir Subsidies	24.252	24.505	25.200	25.739	25.069	25.325
26 Fjárframlög Grants	169.848	187.438	183.007	195.376	199.884	210.914
27 Félagslegar tilfærslur til heimila Social benefits	22.421	28.079	23.506	20.370	18.799	17.950
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárframlög ¹ Other expense ¹	88.310	44.947	42.005	32.609	62.682	49.056
31 Fastafjárútgjöld Nonfinancial assets	9.783	4.308	943	4.454	7.842	11.966
311 Hrein fjárfesting í efnislegum eignum Net acquisition of fixed assets	34.348	29.899	27.920	32.378	36.746	41.493
23 Afskriftir of fixed capital	-24.565	-25.591	-26.977	-27.924	-28.904	-29.527
Tekjuafgangur / halli (1-2-31) Net lending and net borrowing (1-2-31)	-146.793	-96.557	-58.349	-33.503	16.298	-5.947
32 Peningalegar eignir, hreyfingar Financial assets, transactions	28.501	68.993	-77.152	-44.330	62.457	-182.558
33 Skuldir, hreyfingar Liabilities, transactions	175.294	165.550	-18.802	-10.826	46.159	-176.611

Tafla 17. Rekstrarreikningur sveitarfélaga árin 2010–2015Table 17. *The local government statement of operations 2010–2015*

Verðlag hvers árs, í milljónum króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1 Heildartekjur <i>Total revenue</i>	194.442	214.243	224.367	243.636	254.908	273.612
11 Skatttekjur <i>Tax revenue</i>	137.981	155.839	164.797	179.573	189.840	207.976
12 Tryggingagjöld <i>Social contributions</i>	0	0	0	0	0	0
13 Fjárframlög <i>Grants</i>	23.299	24.393	24.139	27.050	28.627	29.562
14 Aðrar tekjur <i>Other revenues</i>	33.162	34.011	35.431	37.014	36.441	36.074
Heildargjöld (2+31) <i>Total expenditure (2+31)</i>	207.769	219.346	232.997	250.923	271.001	287.281
2 Rekstrarútgjöld <i>Expenses</i>	195.542	212.311	223.264	238.786	256.760	275.736
21 Laun <i>Compensation of employees</i>	90.338	98.783	103.815	109.524	120.356	134.268
22 Kaup á vöru og þjónustu <i>Use of goods and services</i>	66.286	71.688	75.909	84.656	90.022	92.954
23 Afskriftir <i>Consumption of fixed capital</i>	9.036	9.485	9.999	10.350	10.713	10.944
24 Vaxtagjöld <i>Interest</i>	5.737	7.147	8.004	7.131	7.463	9.255
25 Framleiðslustyrkir <i>Subsidies</i>	3.218	4.301	4.875	5.083	4.184	4.429
26 Fjárframlög <i>Grants</i>	1.015	1.162	1.133	1.228	1.400	1.500
27 Félagslegar tilfærslur til heimila <i>Social benefits</i>	10.321	11.721	11.632	12.365	13.729	13.850
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárframlög <i>Other expense</i>	9.590	8.024	7.897	8.450	8.892	8.537
31 Fastafjárútgjöld <i>Nonfinancial assets</i>	12.227	7.036	9.732	12.137	14.241	11.544
311 Fjárfesting í efnislegum eignum <i>Net acquisition of fixed assets</i>	21.263	16.521	19.731	22.486	24.955	22.488
23 Afskriftir <i>of fixed capital</i>	-9.036	-9.485	-9.999	-10.350	-10.713	-10.944
Tekjuafgangur / halli (1-2-31) <i>Net lending and net borrowing (1-2-31)</i>	-13.327	-5.104	-8.630	-7.287	-16.093	-13.669
32 Peningalegar eignir, hreyfingar <i>Financial assets, transactions</i>	-7.587	319	-3.441	-65	-11.096	3.504
33 Skuldir, hreyfingar <i>Liabilities, transactions</i>	5.740	5.422	5.189	7.221	4.997	17.172

Tafla 18. Rekstrarreikningur almannatrygginga árin 2010–2015Table 18. *The social security funds' statement of operations 2010–2015*

Verðlag hvers árs, í milljónum króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1 Heildartekjur <i>Total revenue</i>	143.048	160.606	157.774	166.830	168.559	178.865
11 Skatttekjur <i>Tax revenue</i>	0	0	0	0	0	0
12 Tryggingagjöld <i>Social contributions</i>	0	0	0	0	0	0
13 Fjárframlög <i>Grants</i>	141.831	158.664	155.452	164.473	166.135	176.236
14 Aðrar tekjur <i>Other revenues</i>	1.217	1.942	2.321	2.357	2.424	2.629
Heildargjöld (2+31) <i>Total expenditure (2+31)</i>	141.092	153.983	157.255	160.838	169.981	177.722
2 Rekstrarútgjöld <i>Expenses</i>	141.071	153.962	157.221	160.794	169.954	177.694
21 Laun <i>Compensation of employees</i>	16.310	17.165	17.736	18.873	20.156	22.340
22 Kaup á vöru og þjónustu <i>Use of goods and services</i>	30.925	32.033	32.240	33.124	35.786	38.293
23 Afskriftir <i>Consumption of fixed capital</i>	0	0	0	0	0	0
24 Vaxtagjöld <i>Interest</i>	22	18	14	23	53	93
25 Framleiðslustyrkir <i>Subsidies</i>	291	348	410	248	223	131
26 Fjárframlög <i>Grants</i>	5.093	5.552	6.618	7.017	6.481	6.602
27 Félagslegar tilfærslur til heimila <i>Social benefits</i>	88.214	98.552	99.813	100.910	106.913	109.900
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárframlög <i>Other expense</i>	217	292	391	599	342	336
31 Fastafjárútgjöld <i>Nonfinancial assets</i>	21	22	34	44	27	28
311 Fjárfesting í efnislegum eignum <i>Net acquisition of fixed assets</i>	21	22	34	44	27	28
23 Afskriftir <i>of fixed capital</i>	0	0	0	0	0	0
Tekjuafgangur / halli (1-2-31) <i>Net lending and net borrowing (1-2-31)</i>	1.956	6.623	519	5.992	-1.422	1.144
32 Peningalegar eignir, hreyfingar <i>Financial assets, transactions</i>	15.061	-8.298	2.694	6.007	1.106	2.327
33 Skuldir, hreyfingar <i>Liabilities, transactions</i>	13.106	-14.921	2.176	15	2.529	1.183

Tafla 19. Sundurliðun á tekjum hins opinbera 2010–2015

Table 19. Detailed classification of general government revenue 2010–2015

Verðlag hvers árs, í milljónum króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Heildartekjur <i>Total revenue</i>	641.141	682.304	740.768	795.732	906.988	930.983
11 Skatttekjur <i>Tax revenue</i>	477.979	519.116	561.567	606.243	700.831	732.295
111 Skattar á tekjur og hagnað <i>Taxes on income and profits</i>	239.664	266.823	283.238	315.577	360.474	380.979
112 Skattar á launagreiðslur og vinnuafl <i>Taxes on payroll and workforce</i>	2.827	2.900	5.402	6.534	6.994	6.638
113 Eignarskattar <i>Taxes on property</i>	38.068	39.282	44.304	46.493	49.634	43.487
114 Skattar á vöru og þjónustu <i>Taxes on goods and services</i>	185.481	195.153	210.948	220.803	233.856	257.839
115 Skattar á alþjóðaverslun og viðskipti <i>Taxes on international trade and transactions</i>	5.952	7.288	7.682	5.815	6.058	4.989
116 Aðrir skattar <i>Other taxes</i>	5.988	7.670	9.993	11.020	43.814	38.364
12 Tryggingargjöld <i>Social contributions</i>	63.599	66.820	64.882	69.899	73.432	79.707
13 Fjárframlög <i>Grants</i>	2.403	2.944	3.733	2.881	2.534	2.689
131 Fjárframlög frá opinberum aðilum, erlendum <i>From foreign gov.</i>	0	321	846	124	54	30
132 Fjárframlög frá alþjóðastofnunum <i>From international organisations</i>	2.403	2.623	2.887	2.756	2.480	2.659
133 Fjárframlög frá hinu opinbera <i>From other general government units</i>	–	–	–	–	–	–
14 Aðrar tekjur <i>Other revenues</i>	97.160	93.424	110.586	116.710	130.191	116.292
141 Eignatekjur <i>Property income</i>	39.990	34.557	47.305	51.116	61.745	41.656
142 Sala á vöru og þjónustu <i>Sale of goods and services</i>	48.930	49.787	56.584	57.455	60.840	66.608
143 Sektir og skaðabætur <i>Fines, penalties and forfeits</i>	3.214	4.485	2.844	3.600	3.487	2.176
144 Frjáls fjárframlög <i>Voluntary transfers other than grants</i>	1.682	1.493	1.322	1.301	1.814	1.993
145 Ýmsar tekjur og óskilgreindar tekjur <i>Miscellaneous and unidentified revenue</i>	3.344	3.102	2.530	3.237	2.305	3.859

Tafla 20. Tekjur hins opinbera árin 2010–2015
Table 20. The general government revenue 2010–2015

Hlutfall af vergri landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1 Heildartekjur <i>Total revenue</i>	39,6	40,1	41,7	42,1	45,2	42,1
11 Skatttekjur <i>Tax revenue</i>	29,5	30,5	31,6	32,1	34,9	33,1
111 Skattar á tekjur og hagnað <i>Taxes on income and profits</i>	14,8	15,7	15,9	16,7	18,0	17,2
112 Skattar á launreiðslur og vinnuafli <i>Taxes on payroll and workforce</i>	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
113 Eignarskattar <i>Taxes on property</i>	2,3	2,3	2,5	2,5	2,5	2,0
114 Skattar á vöru og þjónustu <i>Taxes on goods and services</i>	11,4	11,5	11,9	11,7	11,7	11,6
115 Skattar á alþjóðaverslun og viðskipti <i>Taxes on international trade</i>	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,2
116 Aðrir skattar <i>Other taxes</i>	0,4	0,5	0,6	0,6	2,2	1,7
12 Tryggingagjöld <i>Social contributions</i>	3,9	3,9	3,6	3,7	3,7	3,6
13 Fjárframlög <i>Grants</i>	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1
131 Frá erlendum opinberum aðilum <i>From foreign governments</i>	–	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
132 Frá alþjóðastofnunum <i>From international organisations</i>	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
133 Frá opinberum aðilum <i>From other general government units</i>	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
14 Aðrar tekjur <i>Other revenues</i>	6,0	5,5	6,2	6,2	6,5	5,3
141 Eignatekjur <i>Property income</i>	2,5	2,0	2,7	2,7	3,1	1,9
142 Sala á vöru og þjónustu <i>Sale of goods and services</i>	3,0	2,9	3,2	3,0	3,0	3,0
143 Sektir og skaðabætur <i>Fines, penalties and forfeits</i>	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1
144 Frjáls fjárframlög <i>Voluntary transfers other than grants</i>	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
145 Ýmsar tekjur og óskilgreindar tekjur <i>Misc. and unidentified revenue</i>	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	0,2
Innbyrðis hlutdeild <i>Percentage breakdown</i>						
1 Heildartekjur <i>Total revenue</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
11 Skatttekjur <i>Tax revenue</i>	74,6	76,1	75,8	76,2	77,3	78,7
111 Skattar á tekjur og hagnað <i>Taxes on income and profits</i>	37,4	39,1	38,2	39,7	39,7	40,9
112 Skattar á launreiðslur og vinnuafli <i>Taxes on payroll and workforce</i>	0,4	0,4	0,7	0,8	0,8	0,7
113 Eignarskattar <i>Taxes on property</i>	5,9	5,8	6,0	5,8	5,5	4,7
114 Skattar á vöru og þjónustu <i>Taxes on goods and services</i>	28,9	28,6	28,5	27,7	25,8	27,7
115 Skattar á alþjóðaverslun og viðskipti <i>Taxes on international trade</i>	0,9	1,1	1,0	0,7	0,7	0,5
116 Aðrir skattar <i>Other taxes</i>	0,9	1,1	1,3	1,4	4,8	4,1
12 Tryggingagjöld <i>Social contributions</i>	9,9	9,8	8,8	8,8	8,1	8,6
13 Fjárframlög <i>Grants</i>	0,4	0,4	0,5	0,4	0,3	0,3
131 Frá erlendum opinberum aðilum <i>From foreign governments</i>	–	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
132 Frá alþjóðastofnunum <i>From international organisations</i>	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
133 Frá opinberum aðilum <i>From other general government units</i>	–	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
14 Aðrar tekjur <i>Other revenues</i>	15,2	13,7	14,9	14,7	14,4	12,5
141 Eignatekjur <i>Property income</i>	6,2	5,1	6,4	6,4	6,8	4,5
142 Sala á vöru og þjónustu <i>Sale of goods and services</i>	7,6	7,3	7,6	7,2	6,7	7,2
143 Sektir og skaðabætur <i>Fines, penalties and forfeits</i>	0,5	0,7	0,4	0,5	0,4	0,2
144 Frjáls fjárframlög <i>Voluntary transfers other than grants</i>	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
145 Ýmsar tekjur og óskilgreindar tekjur <i>Misc. and unidentified revenue</i>	0,5	0,5	0,3	0,4	0,3	0,4

Tafla 21. Heildarútgjöld hins opinbera árin 2010–2015, flokkað eftir málaflokkum

Table 21. The general government expenditure by functions 2010–2015

Verðlag hvers árs, í milljónum króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Heildarútgjöld <i>Total expenditure</i>	799.305	777.342	807.229	830.530	908.205	949.454
01 Æðsta stjórnarsýsla <i>General public services</i>	139.765	137.056	155.651	155.895	163.088	170.445
02 Varnarmál <i>Defence</i>	747	655	343	524	415	383
03 Lög-og réttargæsla og öryggismál <i>Public order and safety</i>	20.566	27.901	25.152	26.729	29.891	34.109
04 Efnahags- og atvinnumál <i>Economic affairs</i>	109.426	97.172	85.219	90.790	125.918	110.374
05 Umhverfismál <i>Environmental protection</i>	10.023	9.965	10.677	10.096	12.861	12.815
06 Húsnaðis-, skipulags- og veitumál <i>Housing and community amenities</i>	38.505	5.729	19.434	11.077	7.488	10.439
07 Heilbrigðismál <i>Health</i>	121.532	124.226	131.158	139.586	150.875	164.908
08 Menningar-, íþrótt- og trúmál <i>Recreation, culture and religion</i>	56.571	52.938	55.003	61.255	61.256	71.316
09 Menntamál <i>Education</i>	129.309	132.381	135.967	142.281	152.614	164.927
10 Almannatryggingar og velferðarmál <i>Social protection</i>	172.861	189.319	188.624	192.297	203.799	209.738
Innbyrðis hlutdeild <i>Percentage breakdown</i>						
Heildarútgjöld <i>Total expenditure</i>	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
01 Æðsta stjórnarsýsla <i>General public services</i>	17,49	17,63	19,28	18,77	17,96	17,95
02 Varnarmál <i>Defence</i>	0,09	0,08	0,04	0,06	0,05	0,04
03 Lög-og réttargæsla og öryggismál <i>Public order and safety</i>	2,57	3,59	3,12	3,22	3,29	3,59
04 Efnahags- og atvinnumál <i>Economic affairs</i>	13,69	12,50	10,56	10,93	13,86	11,62
05 Umhverfismál <i>Environmental protection</i>	1,25	1,28	1,32	1,22	1,42	1,35
06 Húsnaðis-, skipulags- og veitumál <i>Housing and community amenities</i>	4,82	0,74	2,41	1,33	0,82	1,10
07 Heilbrigðismál <i>Health</i>	15,20	15,98	16,25	16,81	16,61	17,37
08 Menningar-, íþrótt- og trúmál <i>Recreation, culture and religion</i>	7,08	6,81	6,81	7,38	6,74	7,51
09 Menntamál <i>Education</i>	16,18	17,03	16,84	17,13	16,80	17,37
10 Almannatryggingar og velferðarmál <i>Social protection</i>	21,63	24,35	23,37	23,15	22,44	22,09
Á verðlagi samneyslu ársins 2015 <i>At 2015 prices of government final consumption</i>						
Heildarútgjöld <i>Total expenditure</i>	1.028.201	948.501	931.700	920.134	969.333	949.454
01 Æðsta stjórnarsýsla <i>General public services</i>	179.790	167.233	179.651	172.714	174.065	170.445
02 Varnarmál <i>Defence</i>	962	799	396	581	442	383
03 Lög-og réttargæsla og öryggismál <i>Public order and safety</i>	26.456	34.044	29.031	29.612	31.903	34.109
04 Efnahags- og atvinnumál <i>Economic affairs</i>	140.762	118.568	98.360	100.585	134.393	110.374
05 Umhverfismál <i>Environmental protection</i>	12.893	12.159	12.323	11.186	13.727	12.815
06 Húsnaðis-, skipulags- og veitumál <i>Housing and community amenities</i>	49.531	6.991	22.431	12.272	7.992	10.439
07 Heilbrigðismál <i>Health</i>	156.335	151.579	151.382	154.645	161.030	164.908
08 Menningar-, íþrótt- og trúmál <i>Recreation, culture and religion</i>	72.772	64.594	63.484	67.863	65.378	71.316
09 Menntamál <i>Education</i>	166.339	161.529	156.933	157.632	162.886	164.927
10 Almannatryggingar og velferðarmál <i>Social protection</i>	222.363	231.004	217.709	213.043	217.516	209.738

Tafla 22. Heildarútgjöld hins opinbera 2010–2015, hagræn flokkunTable 22. *The general government expenditure by economic type 2010–2015*

Verðlag hvers árs, í milljónum króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Heildarútgjöld (2+31) <i>Total expenditure (2+31)</i>	799.305	777.342	807.229	830.530	908.205	949.454
2 Rekstrarútgjöld <i>Expenses</i>	777.274	765.977	796.519	813.896	886.095	925.917
21 Laun <i>Compensation of employees</i>	219.395	229.037	242.024	256.169	275.652	307.150
22 Kaup á vöru og þjónustu <i>Use of goods and services</i>	195.315	206.099	213.887	222.234	230.421	241.607
23 Afskriftir <i>Consumption of fixed capital</i>	33.601	35.076	36.976	38.274	39.617	40.471
24 Vaxtagjöld <i>Interest</i>	77.238	70.481	84.066	86.505	94.411	102.032
25 Framleiðslustyrkir <i>Subsidies</i>	27.762	29.154	30.485	31.070	29.477	29.885
26 Fjárframlög <i>Grants</i>	4.890	4.514	3.838	4.342	5.159	5.144
27 Félagslegar tilfærslur til heimila <i>Social benefits</i>	120.956	138.352	134.950	133.645	139.441	141.699
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárframlög ¹ <i>Other expense¹</i>	98.117	53.263	50.293	41.658	71.916	57.928
31 Fastafjárútgjöld <i>Nonfinancial assets</i>	22.031	11.366	10.710	16.634	22.110	23.537
311 Fjárfesting í efnislegum eignum <i>Net acquisition of fixed assets</i>	55.632	46.441	47.686	54.908	61.728	64.009
23 Afskriftir (-) <i>Consumption of fixed capital</i>	-33.601	-35.076	-36.976	-38.274	-39.617	-40.471
Hlutfall af landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>						
Heildarútgjöld (2+31) <i>Total expenditure (2+31)</i>	49,3	45,7	45,4	43,9	45,3	42,9
2 Rekstrarútgjöld <i>Expenses</i>	48,0	45,0	44,8	43,0	44,2	41,8
21 Laun <i>Compensation of employees</i>	13,5	13,5	13,6	13,5	13,7	13,9
22 Kaup á vöru og þjónustu <i>Use of goods and services</i>	12,1	12,1	12,0	11,8	11,5	10,9
23 Afskriftir <i>Consumption of fixed capital</i>	2,1	2,1	2,1	2,0	2,0	1,8
24 Vaxtagjöld <i>Interest</i>	4,8	4,1	4,7	4,6	4,7	4,6
25 Framleiðslustyrkir <i>Subsidies</i>	1,7	1,7	1,7	1,6	1,5	1,4
26 Fjárframlög <i>Grants</i>	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2
27 Félagslegar tilfærslur til heimila <i>Social benefits</i>	7,5	8,1	7,6	7,1	7,0	6,4
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárframlög ¹ <i>Other expense¹</i>	6,1	3,1	2,8	2,2	3,6	2,6
31 Fastafjárútgjöld <i>Nonfinancial assets</i>	1,4	0,7	0,6	0,9	1,1	1,1
311 Fjárfesting í efnislegum eignum <i>Net acquisition of fixed assets</i>	3,4	2,7	2,7	2,9	3,1	2,9
23 Afskriftir (-) <i>Consumption of fixed capital</i>	-2,1	-2,1	-2,1	-2,0	-2,0	-1,8

Tafla 23. Peningalegar eignir og skuldir hins opinbera 2010–2015Table 23. *The general government financial assets and liabilities 2010–2015*

Verðlag hvers árs, í millj. króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2010	2011	2012	2013	2014	2015
62 Peningalegar eignir <i>Financial assets</i>	1.179.614	1.280.100	1.246.105	1.195.524	1.288.854	1.141.308
6212 Sjóður og bankareikningar <i>Currency and deposits</i>	364.749	568.430	511.200	426.343	533.292	418.908
6213 Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	220	225	19	22	32	37
6214 Lánveitingar <i>Loans</i>	271.808	177.211	192.792	196.556	196.940	148.750
6215 Hlutafé <i>Shares and other equity</i>	378.708	367.357	361.606	400.939	385.223	391.970
6218 Viðskiptakröfur <i>Other accounts receivable</i>	164.130	166.878	180.488	171.664	173.366	181.642
63 Skuldir <i>Liabilities</i>	1.921.313	2.155.359	2.198.968	2.168.447	2.291.379	2.206.119
6313 Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	722.456	788.758	839.575	842.604	877.939	889.847
63x5 Lántökur <i>Loans</i>	705.769	828.872	806.364	759.610	775.251	616.833
6315 Innlendir aðilar <i>Domestic loans</i>	324.945	350.148	350.166	357.120	356.558	308.259
6325 Erlendir aðilar <i>Foreign loans</i>	380.824	478.724	456.198	402.490	418.694	308.574
6316 Lífeyrisskuldbindingar <i>Insurance technical reserves</i>	383.089	416.894	438.557	457.269	490.028	575.538
6318 Viðskiptaskuldir <i>Other accounts payable</i>	109.999	120.835	114.471	108.965	148.160	123.902
Hrein peningaleg eign (62–63) <i>Net financial assets (62–63)</i>	-741.699	-875.259	-952.863	-972.923	-1.002.526	-1.064.811
Hlutfall af vergri landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>						
62 Peningalegar eignir <i>Financial assets</i>	72,8	75,2	70,1	63,2	64,2	51,6
6212 Sjóður og bankareikningar <i>Currency and deposits</i>	22,5	33,4	28,7	22,5	26,6	18,9
6213 Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6214 Lánveitingar <i>Loans</i>	16,8	10,4	10,8	10,4	9,8	6,7
6215 Hlutafé <i>Shares and other equity</i>	23,4	21,6	20,3	21,2	19,2	17,7
6218 Viðskiptakröfur <i>Other accounts receivable</i>	10,1	9,8	10,1	9,1	8,6	8,2
63 Skuldir <i>Liabilities</i>	118,6	126,7	123,6	114,7	114,2	99,7
6313 Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	44,6	46,4	47,2	44,6	43,8	40,2
63x5 Lántökur <i>Loans</i>	43,6	48,7	45,3	40,2	38,6	27,9
6315 Innlendir aðilar <i>Domestic loans</i>	20,1	20,6	19,7	18,9	17,8	13,9
6325 Erlendir aðilar <i>Foreign loans</i>	23,5	28,1	25,7	21,3	20,9	13,9
6316 Lífeyrisskuldbindingar <i>Insurance technical reserves</i>	23,6	24,5	24,7	24,2	24,4	26,0
6318 Viðskiptaskuldir <i>Other accounts payable</i>	6,8	7,1	6,4	5,8	7,4	5,6
Hrein peningaleg eign (62–63) <i>Net financial assets (62–63)</i>	-45,8	-51,4	-53,6	-51,4	-50,0	-48,1

Tafla 24. Heilbrigðisútgjöld hins opinbera 2010–2015Table 24. *The general government expenditure on health 2010–2015*

Verðlag hvers árs, í millj. króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Opinber heilbrigðisútgjöld alls¹ <i>Total public expenditure on health¹</i>	115.145	118.563	124.179	132.779	142.800	155.303
1 Lækningavörur og hjálpartæki <i>Medical products, appliances and equipment</i>	12.602	12.401	12.251	11.715	12.085	12.404
2 Þjónusta við ferilsjúklinga <i>Outpatient services</i>	22.047	22.923	24.075	26.485	29.507	32.517
3 Sjúkrahúsþjónusta <i>Hospital services</i>	76.537	79.608	84.075	90.510	97.467	106.367
4 Forvarnir og almenn heilbrigðisþjónusta <i>Public health services</i>	676	534	518	511	601	699
5 Heilbrigðismál, ótalin annars staðar <i>Health n.e.c.</i>	3.283	3.096	3.259	3.558	3.140	3.316
Hlutfall af vergri landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>						
Opinber heilbrigðisútgjöld alls¹ <i>Total public expenditure on health¹</i>	7,11	6,97	6,98	7,02	7,12	7,02
1 Lækningavörur og hjálpartæki <i>Medical products, appliances and equipment</i>	0,78	0,73	0,69	0,62	0,60	0,56
2 Þjónusta við ferilsjúklinga <i>Outpatient services</i>	1,36	1,35	1,35	1,40	1,47	1,47
3 Sjúkrahúsþjónusta <i>Hospital services</i>	4,72	4,68	4,73	4,79	4,86	4,81
4 Forvarnir og almenn heilbrigðisþjónusta <i>Public health services</i>	0,04	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
5 Heilbrigðismál, ótalin annars staðar <i>Health n.e.c.</i>	0,20	0,18	0,18	0,19	0,16	0,15
Staðvirt á mann, þús. krónur á verðlagi samneyslu 2015						
<i>Per capita, at 2015 prices of government final consumption</i>						
Opinber heilbrigðisútgjöld alls¹ <i>Total public expenditure on health¹</i>	465,8	453,5	446,9	454,4	465,5	469,5
1 Lækningavörur og hjálpartæki <i>Medical products, appliances and equipment</i>	51,0	47,4	44,1	40,1	39,4	37,5
2 Þjónusta við ferilsjúklinga <i>Outpatient services</i>	89,2	87,7	86,6	90,6	96,2	98,3
3 Sjúkrahúsþjónusta <i>Hospital services</i>	309,6	304,5	302,6	309,7	317,8	321,5
4 Forvarnir og almenn heilbrigðisþjónusta <i>Public health services</i>	2,7	2,0	1,9	1,7	2,0	2,1
5 Heilbrigðismál, ótalin annars staðar <i>Health n.e.c.</i>	13,3	11,8	11,7	12,2	10,2	10,0

¹ Kaup heimila á heilbrigðisþjónustu frá hinu opinbera hafa verið dregin frá. *The households purchase of public health care is excluded.*

Tafla 25. Fræðsluútgjöld hins opinbera 2010–2015Table 25. *The general government expenditure on education 2010–2015*

Verðlag hvers árs, í milljónum króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Opinber fræðsluútgjöld alls¹ <i>Total expenditure on education¹</i>	118.635	121.465	123.916	130.235	140.544	152.163
1 Leikskóla- og barnaskólastig <i>Pre-primary and primary education</i>	49.659	52.968	51.363	54.230	60.161	64.207
1.1 Leikskólastig <i>Pre-primary education</i>	11.324	11.962	11.695	12.262	13.906	14.869
1.2 Barnaskólastig <i>Primary education</i>	38.335	41.006	39.668	41.968	46.255	49.338
2 Unglinga- og framhaldsskólastig <i>Secondary education</i>	36.468	38.099	39.829	41.416	44.590	49.120
2.1 Unglingastig <i>Lower secondary education</i>	16.622	17.668	18.492	19.270	21.572	22.727
2.2 Framhaldsskólastig <i>Upper secondary education</i>	19.846	20.431	21.337	22.146	23.018	26.393
3 Viðbótarstig, önnur framhaldsmenntun ekki á háskólastigi <i>Postsecondary nontertiary education</i>	213	204	211	211	210	183
4 Háskólastig <i>Tertiary education</i>	25.895	24.092	25.805	27.275	28.459	30.912
5 Menntun óflokkuð á skólastig <i>Education n.e.c.</i>	2.114	1.631	2.243	2.583	2.174	2.306
6 Stoðþjónusta í skólasterfi <i>Subsidiary services to education</i>	2.069	1.820	1.954	1.895	2.085	2.463
7 Menntamál, ótalin annars staðar <i>Education n.e.c.</i>	2.217	2.651	2.513	2.625	2.866	2.972
Hlutfall af vergri landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>						
Opinber fræðsluútgjöld alls¹ <i>Total expenditure on education¹</i>	7,32	7,14	6,97	6,89	7,01	6,87
1 Leikskóla- og barnaskólastig <i>Pre-primary and primary education</i>	3,06	3,11	2,89	2,87	3,00	2,90
1.1 Leikskólastig <i>Pre-primary education</i>	0,70	0,70	0,66	0,65	0,69	0,67
1.2 Barnaskólastig <i>Primary education</i>	2,37	2,41	2,23	2,22	2,31	2,23
2 Unglinga- og framhaldsskólastig <i>Secondary education</i>	2,25	2,24	2,24	2,19	2,22	2,22
2.1 Unglingastig <i>Lower secondary education</i>	1,03	1,04	1,04	1,02	1,08	1,03
2.2 Framhaldsskólastig <i>Upper secondary education</i>	1,22	1,20	1,20	1,17	1,15	1,19
3 Viðbótarstig, önnur framhaldsmenntun ekki á háskólastigi <i>Postsecondary nontertiary education</i>	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
4 Háskólastig <i>Tertiary education</i>	1,60	1,42	1,45	1,44	1,42	1,40
5 Menntun óflokkuð á skólastig <i>Education n.e.c.</i>	0,13	0,10	0,13	0,14	0,11	0,10
6 Stoðþjónusta í skólasterfi <i>Subsidiary services to education</i>	0,13	0,11	0,11	0,10	0,10	0,11
7 Menntamál, ótalin annars staðar <i>Education n.e.c.</i>	0,14	0,16	0,14	0,14	0,14	0,13
Staðvirt á mann, þús. krónur á verðlagi samneyslu 2015 <i>Per capital, at 2015 prices of government final consumption</i>						
Opinber fræðsluútgjöld alls¹ <i>Total expenditure on education¹</i>	479,9	464,6	446,0	445,7	458,2	460,0
1 Leikskóla- og barnaskólastig <i>Pre-primary and primary education</i>	200,9	202,6	184,8	185,6	196,1	194,1
1.1 Leikskólastig <i>Pre-primary education</i>	45,8	45,8	42,1	42,0	45,3	44,9
1.2 Barnaskólastig <i>Primary education</i>	155,1	156,8	142,8	143,6	150,8	149,1
2 Unglinga- og framhaldsskólastig <i>Secondary education</i>	147,5	145,7	143,3	141,7	145,4	148,5
2.1 Unglingastig <i>Lower secondary education</i>	67,2	67,6	66,5	65,9	70,3	68,7
2.2 Framhaldsskólastig <i>Upper secondary education</i>	80,3	78,1	76,8	75,8	75,0	79,8
3 Viðbótarstig, önnur framhaldsmenntun ekki á háskólastigi <i>Postsecondary nontertiary education</i>	0,9	0,8	0,8	0,7	0,7	0,6
4 Háskólastig <i>Tertiary education</i>	104,7	92,1	92,9	93,3	92,8	93,4
5 Menntun óflokkuð á skólastig <i>Education n.e.c.</i>	8,6	6,2	8,1	8,8	7,1	7,0
6 Stoðþjónusta í skólasterfi <i>Subsidiary services to education</i>	8,4	7,0	7,0	6,5	6,8	7,4
7 Menntamál, ótalin annars staðar <i>Education n.e.c.</i>	9,0	10,1	9,0	9,0	9,3	9,0

¹ Kaup heimila á fræðsluþjónustu frá hinu opinbera hafa verið dregin frá. *The households purchase of public education is excluded.*

Tafla 26. Útgjöld hins opinbera til almannatrygginga og velferðarmála 2010–2015Table 26. *The general government expenditure on social protection 2010–2015*

Verðlag hvers árs, í milljónum króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Almannatryggingar og velferðarmál alls <i>Social protection</i>	172.861	189.319	188.624	192.297	203.799	209.738
1 Sjúkdómar <i>Sickness</i>	832	809	933	1.093	1.162	1.505
2 Örorka og fötlun <i>Disability</i>	42.081	47.797	49.894	54.184	59.125	62.025
3 Öldrun <i>Old age</i>	32.567	41.885	44.194	46.255	51.624	55.296
4 Eftirlifendur <i>Survivors</i>	316	319	321	321	336	331
5 Fjölskyldur og börn <i>Family and children</i>	42.254	39.239	39.883	44.520	46.726	47.382
6 Atvinnuleysi <i>Unemployment</i>	25.638	24.913	22.983	17.874	14.738	12.282
7 Húsnæðisaðstoð <i>Housing</i>	16.255	23.124	19.099	13.414	13.969	12.648
8 Félagsleg aðstoð, ótalin annars staðar <i>Social exclusion n.e.c.</i>	6.719	7.193	7.411	7.888	8.719	9.005
9 Almennatryggingar og velferðarmál, ót.a.s. <i>Social protection n.e.c.</i>	6.199	4.041	3.908	6.748	7.400	9.264
Innbyrðis hlutfall <i>Percentage breakdown</i>	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Almannatryggingar og velferðarmál alls <i>Social protection</i>	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
1 Sjúkdómar <i>Sickness</i>	0,5	0,4	0,5	0,6	0,6	0,7
2 Örorka og fötlun <i>Disability</i>	24,3	25,2	26,5	28,2	29,0	29,6
3 Öldrun <i>Old age</i>	18,8	22,1	23,4	24,1	25,3	26,4
4 Eftirlifendur <i>Survivors</i>	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
5 Fjölskyldur og börn <i>Family and children</i>	24,4	20,7	21,1	23,2	22,9	22,6
6 Atvinnuleysi <i>Unemployment</i>	14,8	13,2	12,2	9,3	7,2	5,9
7 Húsnæðisaðstoð <i>Housing</i>	9,4	12,2	10,1	7,0	6,9	6,0
8 Félagsleg aðstoð, ótalin annars staðar <i>Social exclusion n.e.c.</i>	3,9	3,8	3,9	4,1	4,3	4,3
9 Almennatryggingar og velferðarmál, ót.a.s. <i>Social protection n.e.c.</i>	3,6	2,1	2,1	3,5	3,6	4,4
Staðvirt á mann, þús. krónur á verðlagi samneyslu 2015						
<i>Per capital, at 2015 prices of government final consumption</i>						
Almannatryggingar og velferðarmál alls <i>Social protection</i>	699,2	724,1	678,8	658,0	664,4	634,0
1 Sjúkdómar <i>Sickness</i>	3,4	3,1	3,4	3,7	3,8	4,5
2 Örorka og fötlun <i>Disability</i>	170,2	182,8	179,6	185,4	192,8	187,5
3 Öldrun <i>Old age</i>	131,7	160,2	159,0	158,3	168,3	167,2
4 Eftirlifendur <i>Survivors</i>	1,3	1,2	1,2	1,1	1,1	1,0
5 Fjölskyldur og börn <i>Family and children</i>	170,9	150,1	143,5	152,3	152,3	143,2
6 Atvinnuleysi <i>Unemployment</i>	103,7	95,3	82,7	61,2	48,0	37,1
7 Húsnæðisaðstoð <i>Housing</i>	65,8	88,4	68,7	45,9	45,5	38,2
8 Félagsleg aðstoð, ótalin annars staðar <i>Social exclusion n.e.c.</i>	27,2	27,5	26,7	27,0	28,4	27,2
9 Almennatryggingar og velferðarmál, ót.a.s. <i>Social protection n.e.c.</i>	25,1	15,5	14,1	23,1	24,1	28,0

Tafla 27 Fjármál hins opinbera og fyrirtækja þess 2010–2015Table 27. *Public sector accounts 2010–2015*

Verðlag hvers árs, í milljörðum króna <i>Current prices, in billion ISK</i>	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Híð opinbera <i>General government</i>						
1 Rekstrartekjur <i>Total revenue</i>	641,1	682,3	740,8	795,7	907,0	931,0
2 Rekstrargjöld <i>Total current expenditure</i>	777,3	766,0	796,5	813,9	886,1	925,9
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>	-136,1	-83,7	-55,8	-18,2	20,9	5,1
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>	22,0	11,4	10,7	16,6	22,1	23,5
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>	-158,2	-95,0	-66,5	-34,8	-1,2	-18,5
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>	-741,7	-875,3	-952,9	-972,9	-1.002,5	-1.064,8
Opinber fyrirtæki <i>Public corporations</i>						
1 Rekstrartekjur <i>Total revenue</i>	249,6	288,9	301,3	302,9	277,6	249,9
2 Rekstrargjöld <i>Total current expenditure</i>	247,2	256,1	289,4	272,4	233,9	216,0
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>	2,5	32,9	11,9	30,5	43,7	33,8
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>	25,4	8,6	14,0	17,5	19,7	15,2
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>	-23,0	24,3	-2,1	13,0	24,0	18,7
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>	-518,2	-521,4	-441,2	-395,1	-405,7	-404,0
Híð opinbera og fyrirtæki þessi <i>Public sector</i>						
1 Rekstrartekjur <i>Total revenue</i>	890,8	971,2	1.042,1	1.098,6	1.184,6	1.180,8
2 Rekstrargjöld <i>Total current expenditure</i>	1.024,4	1.022,0	1.085,9	1.086,3	1.120,0	1.141,9
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>	-133,7	-50,8	-43,8	12,4	64,6	38,9
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>	47,5	19,9	24,7	34,2	41,8	38,7
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>	-181,1	-70,7	-68,5	-21,8	22,8	0,2
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>	-1.259,9	-1.396,7	-1.394,1	-1.368,0	-1.408,2	-1.468,8
Hlutfall af vergri landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>						
Híð opinbera <i>General government</i>						
1 Rekstrartekjur <i>Total revenue</i>	39,6	40,1	41,7	42,1	45,2	42,1
2 Rekstrargjöld <i>Total current expenditure</i>	48,0	45,0	44,8	43,0	44,2	41,8
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>	-8,4	-4,9	-3,1	-1,0	1,0	0,2
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>	1,4	0,7	0,6	0,9	1,1	1,1
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>	-9,8	-5,6	-3,7	-1,8	-0,1	-0,8
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>	-45,8	-51,4	-53,6	-51,4	-50,0	-48,1
Opinber fyrirtæki <i>Public corporations</i>						
1 Rekstrartekjur <i>Total revenue</i>	15,4	17,0	16,9	16,0	13,8	11,3
2 Rekstrargjöld <i>Total current expenditure</i>	15,3	15,0	16,3	14,4	11,7	9,8
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>	0,2	1,9	0,7	1,6	2,2	1,5
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>	1,6	0,5	0,8	0,9	1,0	0,7
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>	-1,4	1,4	-0,1	0,7	1,2	0,8
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>	-32,0	-30,6	-24,8	-20,9	-20,2	-18,2
Híð opinbera og fyrirtæki þessi <i>Public sector</i>						
1 Rekstrartekjur <i>Total revenue</i>	55,0	57,1	58,6	58,1	59,1	53,3
2 Rekstrargjöld <i>Total current expenditure</i>	63,2	60,1	61,1	57,4	55,8	51,6
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>	-8,3	-3,0	-2,5	0,7	3,2	1,8
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>	2,9	1,2	1,4	1,8	2,1	1,7
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>	-11,2	-4,2	-3,9	-1,2	1,1	0,0
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>	-77,8	-82,1	-78,4	-72,3	-70,2	-66,4

Hag tíðindi **Fjármál hins opinbera**
Statistical Series **Public finance**

101. árg. • 23. tbl.

ISSN 1670-4770

13. september 2016

Umsjón *Supervision* Hólmfríður S. Sigurðardóttir • holmfridur.sigurdardottir@hagstofa.is

© Hagstofa Íslands *Statistics Iceland* • Borgartúni 21a 150 Reykjavík Iceland

www.hagstofa.is • www.statice.is

Sími *Telephone* +(354) 528 1000

Bréfasími *Fax* +(354) 528 1099

Um rit þetta gilda ákvæði höfundalaga. Vinsamlegast getið heimildar.

Reproduction and distribution are permitted provided that the source is mentioned.